

Щороку в усьому світі приблизно тисяча людей гине на борту літака.

Можливо, це не так вже й дивно, якщо взяти до уваги, скільки людей непритомніє під час польотів. Та мушу сказати, що це спонукає до роздумів.

Одні помирають на крейсерській висоті над Тихим океаном, інші — перед посадкою в Бардуфоссі. Одні помирають спокійно, інші — у відчаї, та майже всі — з нерозказаною історією.

Але все це стає головним болем екіпажу, що обслуговує пасажирську кабіну літака.

Різні авіакомпанії мають різний підхід до смерті на борту. *Singapore Airlines* оперують власними можливостями, якщо цього вимагає ситуація, а *British Airways* переводять покійника в перший клас, надягають йому чий окуляри проти сонця і дають останній випуск газети «Дейлі мейл».

У випадку з Фредріком М. Сандвіком не знайшлося ні британських, ані норвезьких газет. Ковдрочка — це все,

що дісталось чоловікові перед приземленням його вже трохи поживклого тіла у темних окулярах проти сонця та з — як не дивно — накладними вусами в аеропорт Гардермуен в Осло.

Тут, мабуть, варто зазначити, що вуса, звісно, ніяк не можна приписувати екіпажу кабіни літака (їм було чим зайнятися).

Ні, насправді на вуса не зважали, аж допоки тіло померлого опинилося на столі для медекспертизи, де встановили, що причиною смерті став крововилив у мозок. Водночас виявили, що в молодому віці Фредріку М. Сандвіку робили корекцію заячої губи. Операцію провів не надто вправний хірург.

А коли на додачу на верхній полиці над сидінням пана Сандвіка несподівано виявили альт, то залишилося мало сумнівів у тому, що чоловік — таки не іноземний агент.

Та все ж накладні вуса, звісно, підігрівали фантазію. Тому судмедексперт пожартував, що чоловік мусив бути самим різдвяним гномом, оскільки надворі середина листопада, а вуса вже такі самі білі, як і довга борода померлого.

Дивно, та в цьому припущенні була частка правди. Різдвяні гноми зазвичай не приходять із порожніми руками. І хоча у нашого персонажа не було ані місця роботи, ні живих родичів чи колег, які могли б за ним тужити, серед його багажу, окрім альта, знайшли ще й стосик

пронумерованих листів із вказаною адресою в Аскері.
За цією адресою мешкала жінка на ім'я Вільма Ваєрьод.

А точніше кажучи — я.

Ось так і почалася ця історія.

Чи закінчилася — все нараз.

Лондон – Осло, 13 листопада 2019 року

Авіамашини різних типів весь час доставляли мене туди, куди я хотів. У великі міста, концертні зали, бездушні номери готелів і до синхронних аплодисментів.

Я вклонявся перед султаном Брунею, рвав струну на ноті «ля» в Карнегі-холі, а в Чикаго заступив за самого Марселя Лу, коли його альт украли, а пізніше мандрівний вуличний музикант пофарбував інструмент у блакитний колір.

Словом, далеко зі свого краю і назад — можливо, знову до рідної домівки.

Чи вперед? Я так не думаю.

Це ще дивніше, ніж здається: все через те, що я в дорозі до тебе. Справедливо мушу тут додати, що маю дивне відчуття. Здається, я старію і втрачаю глузд.

Адже саме тепер життя здається таким якісно новим. Немов лише в цю мить, підіймаючись під

лондонським дощем, дивлюся згори на місто і на життя й уперше виявляю щось до сміху очевидне: яким же іншим все здається на відстані.

А тому в цьому вступі, чи передньому слові, якщо хочеш, залишу тобі одну вказівку: дай собі час, Вільма.

Читай лише по одному листу на день.

Ф.

Смертність буває різна

Я завжди чую, що надто стара для свого часу. Коли я заявила, що відгуляти весілля перед тим, як зїхатися для спільного життя, — це практичне рішення, один мій колега, напідпитку, проте доброзичливо, сказав: «Але ж ти сама — не сімдесятилітня незайманка».

Він мав рацію. Мені тридцять п'ять.

Але хіба я застара для свого часу? Так, я не гайную життя в соціальних мережах, зате читаю газети онлайн і час від часу проходжу різні сучасні тести на те, якою була б зі зморшками чи в тілі чоловіка.

Помилкове судження про мій психологічний вік виникає, мабуть, через моє надмірне прагнення до порядку. І передбачуваність. Але чому такі речі є винятковим атрибутом сімдесятирічних незаміжніх дам, я поки не втямила.

А проте я знову почула:

— Вільмо, — сказала Сьольві, — ти досі не зрозуміла, що і як працює у сучасному житті!

Ми зі Сьольві на перервах виходимо разом на каву ось уже останні тринадцять років, і вона, ніде правди діти, інформує мене про те, що відбувається в сучасному житті. У своєму сучасному житті, варто зазначити. А під «сучасним» вона має на увазі *безтурботне*, на цьому також мушу наголосити.

— Не можна морквинами замінити шоколад в адвентовому календарі, — смішно зітхнула вона. — А що далі? Банан замість марципанової свинки?

— Банани радіоактивні, — зауважила я.

Вважаю, що роблю добру справу, коли повідомляю такі факти. А оскільки Сьольві з тих, хто «завжди позитивно дивиться на життя», то я вбачаю своє завдання в забезпеченні її денною дозою реалізму. Бо хтозна: вона може бути другом.

Звісно ж, я ніколи про це не запитувала. Чула, не треба бути нав'язливою. Чи поводитися, немов у відчаї. Але якщо добряче подумати, то тринадцять років — нічогенький такий період.

— Знаю, ти з благих намірів, — має звичку казати Сьольві.

Тож ніяких сумнівів: я мушу розповісти їй про статтю, на яку натрапила вчора. Про смертність, якщо в загальному. І банани.

На жаль, Сьольві випередила мене.

— До речі, мені наснився дуже дивний сон, — відрізала вона так, до слова. — Про різдвяний концерт, який